

PŘEDMLUVA

Světce jako klíčnik starých českých dějin / 7

ODDÍL PRVNÍ

ZÁKLADY STŘEDOVĚKU.

POČÁTKY ČESKÉ SPOLEČNOSTI A STÁTNOSTI

Mentalita křesťanství a raného středověku / 16

Počátky slovanských kmenů a knížat / 20

Čechy, Bavorsko a Karel Veliký. Počátky nové střední Evropy (8.–9. století) / 23

Politika českých knížat v 9. století / 28

Fenomén Velká Morava. Přelomový význam cyrilometodějské misie / 36

Křest knížete Bořivoje a záhadný Strojmir / 40

Svatá kněžna jako spojující článek / 48

Kníže Spytihněv I. mezi Moravou a Řeznem (895–905) / 52

Český stát v období let 905–921. Počátky státu, kulturní rozvoj

a otázka česko-maďarských vztahů / 57

Záhady postřížin kněze Václava / 67

Životní data prvních tří generací Přemyslovců / 72

ODDÍL DRUHÝ

ŽIVOT A VLÁDA KNÍŽETE VÁCLAVA.

POLITICKÝ VÝVOJ ČECH V OBDOBÍ 921–935.

DUX IUSTUS ET RELIGIOSUS

Jinošství kněze Václava. „Snoubenec země české“ / 78

Boj o moc v roce 921. Velmožové, kněžna Drahomíra,

zavraždění kněžny Ludmily / 82

Převzetí moci: „trůnní řeč“ kněze Václava

a translace blahoslavené Ludmily / 87

Charismatická christianizace. Svatí Blíženci, jezdecké hry, hostiny / 91

Magický ritus spravedlnosti / 95

Mystické noční proměny. Poutě po posvátných místech,

příprava eucharistie / 98

Dospělý Václav. Záhada jeho manželství. Zbraslav a Podiven / 101

Obrys Václavovy vnitřní politiky / 105

- Vojna a smír mezi Václavem I. a Jindřichem I. Ptáčníkem v roce 929 / 108
 Mystérium rotundy svatého Víta / 114
 Václavova územní moc / 117
 Zavraždění knížete Václava ve Staré Boleslavi / 119
 Otázka Boleslavovy viny a datace Václavova zavraždění / 124
 Boleslav a Václav: kontinuita nebo antiteze? / 130

ODDÍL TŘETÍ

VÁCLAVSKÁ DUCHOVNÍ VLNA.

„OSVÍCENÉ“ NETERĚ DOBRAVA A MLADA.

VZNIK PRAŽSKÉHO BISKUPSTVÍ (BOLESLAV I. A BOLESLAV II.).

„VÁCLAVŮV BISKUP“ VOJTĚCH

- Zrození světce / 137
 Průběh translace blahoslaveného Václava / 141
 Ota I. Veliký a Boleslav I. Cesta k vojenskému spojení
 a porážka maďarských kmenů v bitvě u Augšpurku (955) / 144
 Charisma kněžny Dobravy a christianizace Polska / 148
 (Arci?)biskupské projekty abatyše Mlady v Římě / 153
 Václavův synovec kníže Boleslav II. Proces vytvoření biskupství
 v Praze a na Moravě / 157
 První pražský biskup Dětmár. Václavský kult na císařském dvoře / 165
 Svatý Vojtěch: kvalitativní změna / 168
 Biskupův problém: „protože koho miluje, toho kárá“ / 171
 Náboženství a politika kolem roku 990. *Dagome iudex a regnum ablatum* / 176
 Politická krize Čech od roku 995. Vyvraždění Slavníkovců,
 smrt biskupa Vojtěcha v Prusích / 182

ODDÍL ČTVRTÝ

VLÁDCI-MARTYŘI JAKO PATRONI NOVÝCH STÁTŮ.

FAMILIA SANCTI WENCESLAI, PAX SANCTI WENCESLAI

V 11. A 12. STOLETÍ

- Boj o dědictví svatého Václava: Boleslav Chrabrý, nebo Emma *regina*? / 193
 Kultu světců při rekonstrukci českého státu a společnosti
 v první polovině 11. století (svatí Václav, Kliment, Prokop, Vojtěch) / 205
 Václavský kulturní model na Rusi. Vývojové analogie,
 prvomučedníci Boris a Gleb / 214
 Královská hodnota a václavský kult za knížete Spytihněva II. a krále Vratislava II.
 (druhá polovina 11. století) / 219
 Aktualizace českých světců
 při ochraně národního společenství (1092–1140) / 224
 Kázání a mentality v první polovině 12. století / 228
 Přejít k vrcholnému středověku. Pečeť, erb a hymnus svatého Václava / 230

ZÁVĚR

Svatý Václav tehdy a dnes / 240

- Poznámky / 247
 Srovnávací chronologie / 265
 Genealogie / 269
 Bibliografie / 271
 Seznam ilustrací / 307
 Jmenný rejstřík / 311
 Summary / 321